

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248418

คติทางกฎหมายและช่องทางที่ประชาชนในตำบลสุเทพ
ตำบลป่าบงและตำบลท่าทุ่งหลวง เลือกใช้ในการตรวจสอบ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

สรรชาติ หิขัย

นิติศาสตร์มหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2553

๖๐๐๒๕๓๓๓๗

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248418

กลไกทางกฎหมายและช่องทางที่ประชาชนในตำบลสุเทพ
ตำบลป่าบงและตำบลทาทุ่งหลวง เลือกใช้ในการตรวจสอบ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ครรชิต พิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

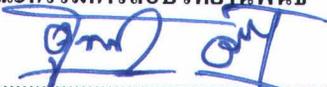
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤศจิกายน 2553

กลไกทางกฎหมายและช่องทางที่ประชาชนในตำบลสุเทพ
ตำบลป่าบงและตำบลท่าทุ่งหลวง เลือกใช้ในการตรวจสอบ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรรชิต พิชัย

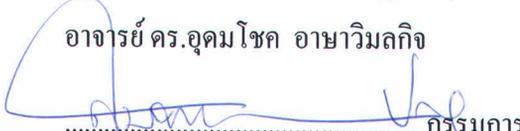
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.อุดมโชค อาษาวิมลกิจ

รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล

นายวรคุณย์ ตูลาวัณย์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล

11 พฤศจิกายน 2553

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล ที่ได้ทุ่มเทให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการศึกษา การลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูล และการนำข้อมูลที่มีความหลากหลาย ชับซ้อน และกระจัดกระจายมาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ประเด็นที่สามารถนำเสนอได้ในเชิงวิชาการ ขอขอบคุณกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คือ อาจารย์ ดร.อุดมโชค อาษาวิมลกิจ และคุณวรคุณย์ ตูลารักษ์ ที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและต่อผู้ที่สนใจให้มากที่สุด และขอบคุณคุณณนุช ใจโต เจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทคณะนิติศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อทุกครั้ง

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้สนับสนุนทุนในการทำวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา (ทุนสนับสนุนวิทยานิพนธ์) ขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ขอขอบคุณพีศริธ ตาวิงค์ หัวหน้าที่ให้การสนับสนุน และเพื่อนชาวคณะบริหารธุรกิจทุกคนที่ร่วมให้กำลังใจในการศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะพี่อาทิตย์ ทำสวน ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเอกสารและแก้ไขปัญหาเรื่องการยืมหนังสือตำราต่างๆ ขอขอบคุณการบริการด้วยระบบD.D.document ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่อำนวยความสะดวกในการยืม-ส่งหนังสือ ทำให้การสืบค้นข้อมูลทางเอกสารและตำราต่างๆ ของข้าพเจ้าทำได้สะดวกรวดเร็วเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนปริญญาโทนิติศาสตร์ รุ่นที่ 4 ทุกท่าน อาทิ พ.ต.ท.สุจินดา โสภา ประธาน รุ่นผู้มีน้ำใจอันกว้างใหญ่ และน้องจิง (จิตต์ปรีดา บารมี) เพื่อนที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือกันมาโดยตลอด รู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบุพการีผู้ให้กำเนิดที่ได้ล่วงลับไปแล้ว รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวทุกคน คือ คุณนงพงา พิชัย ภรรยาผู้แสนดี และลูกๆที่น่ารัก คือ ด.ช.ปรีร์รัชมงคล และ ด.ญ.ปรางค์กัลยกร พิชัย ที่ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างกันเสมอ ทั้งในยามสุขและยามทุกข์ จนทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จการศึกษา และท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณประชาชนในพื้นที่ตำบลสุเทพ ตำบลป่าบง และตำบลท่าทุ่งหลวงทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ข้าพเจ้าได้ทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	กลไกทางกฎหมายและช่องทางที่ประชาชนในตำบลสุเทพ ตำบลป่าบงและตำบลทาทุ่งหลวง เลือกใช้ในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้เขียน	นายครรชิต พิชัย
ปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล

บทคัดย่อ

248418

การศึกษา เรื่อง กลไกทางกฎหมายและช่องทางที่ประชาชนในตำบลสุเทพ ตำบลป่าบง และ ตำบลทาทุ่งหลวงเลือกใช้ในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาว่าประชาชนมีความเข้าใจในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร โดยอาศัยรูปแบบการร้องเรียนปัญหาของประชาชนมาเป็นเครื่องมือในการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการร้องเรียนปัญหาไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จัดว่าเป็นการสะท้อนการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างหนึ่ง โดยการสอบถามถึงความต้องการในการร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่กฎหมายให้การรับรอง และการใช้ช่องทางที่กฎหมายกำหนดซึ่งมีอยู่ 10 ประการ ได้แก่ การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) การร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) การร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน การใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เพื่อตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การใช้สิทธิในการมีส่วนร่วมตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 การใช้สิทธิด้วยการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย การร้องเรียนด้วยวิธีการส่งบัตรสนเท่ห์ไปยังหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการชุมนุมประท้วงโดยอาศัยสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 63 เพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารและ

248118

เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสอบถามทัศนคติของประชาชนว่า ถ้าหากเปลี่ยนปัญหาจากความเดือดร้อนที่ตนเองได้รับ ไปสู่ปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งค่อนข้างจะเป็นเรื่องที่ไกลตัวของประชาชน ถ้าหากมองแต่เพียงผิวเผินภายนอก เพราะการทุจริตไม่ได้ทำให้ประชาชนแต่ละคนได้รับความเสียหายโดยตรง แต่ก็เป็นการทำลายประโยชน์ที่ประชาชนส่วนรวมในท้องถิ่นควรจะได้รับอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยว่า ถ้าหากมีการทุจริตเกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง ประชาชนผู้ร้องเรียนปัญหาเหล่านี้ยังมีแนวคิดที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่หรือไม่ จากการศึกษาพบว่าประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่กฎหมายให้การรับรองเพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการใช้กลไกทางกฎหมายและช่องทางที่กฎหมายกำหนดซึ่งมีอยู่ 10 ประการเหล่านั้นมากนัก แต่ประชาชนมีความเห็นว่า แนวทางการเจรจาและประนีประนอมกันเองในท้องถิ่นเป็นหนทางที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ หน่วยงานที่ประชาชนมีความคาดหวังในการเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับตนเองมากที่สุด

Thesis Title	Legal Mechanism and Channel Selected by People in Tambon Suthep, Tambon Pa Bong and Tambon Tha Thung Luang for Examining Local Governments
Author	Mister Kanchit Phichai
Degree	Master of Laws
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Somchai Preechasillapakul

Abstract

248418

The objective of this Thesis is to study local people's understanding of the law concerning the evaluating of local governments. The study focuses on the methods of complaints used by the local people in the areas of study as reflection on how well the people participated in local politics. The study also includes studying the people's need in complaining to the 10 official channels, namely the Administrative Court, Office of the National Anti-Corruption Commission (NACC), Office of Public Sector Anti-Corruption Commission (PACC), Office of the Ombudsman Thailand, protest made based on civil rights according to Official Information Act. B.E.2540, exercise participation in the Commission for the decentralization to local government regarding the enforcement of the decentralization plan to local government organizations (No. 2) Act B.E.2551, recall referendum against local government officials, Damrongdhama Center (Complaining Center of Ministry of Interior), anonymous letters to the authority of local governments, and protest made based on civil rights according to constitutional rights of Thailand B.E. 2550, Section 63. The study also focused on the attitudes of local people on corruption in local governments to see whether when the complaint or protest was not about their personal problems but rather about corruption, they would participate in local politics. It was found that local people were not as interested in protesting or complaining against local corruption through the 10 channels because they thought corruption did not affect them directly.

248418

However, local people thought that negotiation and compromise among local people and official staff was the best way to solve their problems and they depended on their local governments to help them.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	3
1.2 คำถามในการศึกษา	10
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	10
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	11
1.5 ขอบเขตของการศึกษา	12
1.6 นิยามศัพท์	13
1.7 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	14
1.8 ระเบียบวิธีวิจัย	15
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	19
2.1 บทบาทอำนาจหน้าที่และพฤติกรรมทางธุรกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2.2 บทบาทการมีส่วนร่วมและปฏิกิริยาของประชาชนต่อการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	28
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 พัฒนาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย กลไกกฎหมายและช่องทางที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	51
3.1 รูปแบบและพัฒนนาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	52
3.1.1 เทศบาล	52
3.1.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)	53
3.1.3 เมืองพัทยา	54
3.1.4 กรุงเทพมหานคร	54
3.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 รูปแบบกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	58
3.2.1 การใช้กลไกทางกฎหมายระดับท้องถิ่นเพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	59
3.2.1.1 การร้องเรียนโดยอาศัยอำนาจตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551	60
3.2.1.2 การร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรมตามหนังสือสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 02192/ว 349	61
3.2.2 กลไกทางกฎหมายและองค์กรในระดับชาติเพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	63
3.2.2.1 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542	63
3.2.2.2 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542	68
3.2.2.3 พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551	72
3.2.2.4 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542	74
3.2.2.5 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	77
3.2.3 การใช้ช่องทางอื่นๆ เพื่อการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	79
3.2.3.1 การใช้สิทธิถอดถอนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542	79
3.2.3.2 การร้องเรียนโดยวิธีการส่งบัตรสนเท่ห์ไปยังผู้บังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.3.3 การชุมนุมประท้วงโดยอาศัยสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 63	82
บทที่ 4 ลักษณะของปัญหาที่นำไปสู่การร้องเรียนของประชาชนและสำนักของประชาชน ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทุจริต	83
4.1 ลักษณะของปัญหาที่นำไปสู่การร้องเรียนของประชาชน	83
4.1.1 ปัญหาความเดือดร้อนทั่วไปที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ของประชาชนผู้ร้องเรียน	83
4.1.1.1 การร้องเรียนปัญหาความเดือดร้อนเพียงลำพัง	84
4.1.1.2 การรวมกลุ่มเพื่อร้องเรียนปัญหาความเดือดร้อน	88
4.1.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพของประชาชน ในวงกว้าง	91
4.1.3 ปัญหาความไม่โปร่งใสในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น	100
4.1.3.1 ความสงสัยของประชาชนนำไปสู่การร้องเรียนให้มีการ ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	111
4.2 สำนักของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในเพื่อตรวจสอบการทุจริต ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	113
4.2.1 สำนักการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบการทุจริตของประชาชน ในตำบลสุเทพ	114
4.2.2 สำนักการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบการทุจริตของประชาชน ในตำบลป่าบง	116
4.2.3 สำนักการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบการทุจริตของประชาชน ในตำบลทาทุ่งหลวง	117
บทที่ 5 การเลือกใช้กลไกทางกฎหมายและช่องทางอื่นๆในระดับท้องถิ่น เพื่อการร้องเรียน ปัญหาและการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	120
5.1 การร้องเรียนปัญหาไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน	120
5.1.1 บทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อปัญหาที่ประชาชนร้องเรียน	120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1.2 เหตุผลของการร้องเรียนปัญหาไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	121
5.1.2.1 การรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น	121
5.1.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน	122
5.1.2.3 การแก้ไขปัญหาเป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นโดยตรง	123
5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องของการร้องเรียนปัญหาความเดือดร้อน	124
5.1.3.1 การดำเนินการตรวจสอบหรือแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่	125
5.1.3.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา อาชีพ และอำนาจต่อรอง	128
5.1.3.3 ความเข้าใจในประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ร้องเรียน	131
5.1.3.4 สภาพบังคับทางกฎหมายที่นำไปใช้กับปัญหาที่ร้องเรียน	133
5.1.3.5 จำนวนผู้เดือดร้อนและความรุนแรงของสภาพปัญหา	134
5.1.3.6 ความเชื่อถือของประชาชนต่อผู้บริหารท้องถิ่น	137
5.1.3.7 ระบบฐานเสียงในการเมืองท้องถิ่น	139
5.1.4 ลักษณะการตอบสนองต่อปัญหาที่ประชาชนร้องเรียนของเจ้าหน้าที่	140
5.1.4.1 เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนแล้วไม่ได้แจ้งข้อมูลย้อนกลับ	141
5.1.4.2 เจ้าหน้าที่ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่	142
5.1.4.3 เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว	142
5.2 การร้องเรียนปัญหาโดยผ่านองค์กรหรือกลไกทางกฎหมายและช่องทางอื่นๆ ในระดับท้องถิ่น	144
5.2.1 การร้องเรียนปัญหาไปยังหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในพื้นที่	144
5.2.2 การร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมประจำอำเภอและจังหวัด	146
5.2.2.1 การร้องเรียนศูนย์ดำรงธรรมของประชาชนในตำบลสุเทพ	147
5.2.2.2 การร้องเรียนศูนย์ดำรงธรรมของประชาชนในตำบลป่าบง	147
5.2.2.3 การร้องเรียนศูนย์ดำรงธรรมของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	148
5.2.3 การใช้ช่องทางในทางกฎหมายอื่นๆ เพื่อตรวจสอบการทำงานของ ผู้บริหารท้องถิ่น	148

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 การเลือกใช้กลไกทางกฎหมายและองค์กรในระดับชาติ เพื่อการร้องเรียนปัญหาและการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	160
6.1 การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง	161
6.1.1 การฟ้องคดีต่อศาลปกครองของประชาชนในตำบลสุเทพ	161
6.1.2 การฟ้องคดีต่อศาลปกครองของประชาชนในตำบลป่าบง	162
6.1.3 การฟ้องคดีต่อศาลปกครองของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	162
6.2 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	164
6.2.1 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของประชาชนในตำบลสุเทพ	164
6.2.2 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของประชาชนในตำบลป่าบง	165
6.2.3 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	165
6.3 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	166
6.3.1 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ของประชาชนในตำบลสุเทพ	166
6.3.2 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ของประชาชนในตำบลป่าบง	167
6.3.3 การร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	167
6.4 การร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	167
6.4.1 การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของประชาชนในตำบลสุเทพ	168
6.4.2 การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของประชาชนในตำบลป่าบง	168
6.4.3 การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	169
6.5 การใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	169
6.5.1 การใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชาชนในตำบลสุเทพ	171
6.5.2 การใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชาชนในตำบลป่าบง	171
6.5.3 การใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชาชนในตำบลทาทุ่งหลวง	172

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.6 การร้องเรียนการปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อองค์กรระดับชาติ ในความเป็นจริง	173
6.6.1 การนำปัญหาขึ้นฟ้องศาลปกครองของประชาชนในตำบลสุเทพ และตำบลป่าบง	173
6.6.2 การนำปัญหาเข้าร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ของประชาชนในตำบลป่าบง	175
6.7 กระบวนการที่สวนทางกันระหว่างความเห็นว่าจะร้องเรียนกับการร้องเรียน ในความเป็นจริง	178
บทที่ 7 สรุปผลการศึกษา การวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎี ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	180
7.1 สรุปผลการศึกษา	180
7.2 การวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎี	183
7.2.1 แนวคิดนิตินิติสำนึกกับการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน	184
7.2.2 การตอบสนองต่อปัญหาของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น	192
7.2.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ผู้ร้องเรียนปัญหา	194
7.2.4 กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม และแนวคิดประชาสังคมของ ประชาชนผู้ร้องเรียนปัญหา	195
7.2.5 กระบวนการการทุจริตกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	196
7.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	197
เอกสารอ้างอิง	200
ประวัติผู้เขียน	211